

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

*Onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling*

Behoort bij
Besluit verleende vergunning

Datum besluit 16 mei 2025

Locatie: Weteringstraat 17a Loon op Zand

Rapportnummer: 2024-BE-1133

In opdracht van:

ORDITO
Postbus 94
5126 ZH Gilze

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2024-BE-1133

Opdrachtgever

ORDITO

Contactpersoon

De 5.1.2.e

Locatie

Weteringstraat 17a
Loon op Zand

Auteur

5.1.2.e

Collegiale controle

5.1.2.e

Opleverdatum

31 januari 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Criteria.....	4
1.4 Geldigheid onderzoek.....	4
2. PROJECTGEGEVENS.....	5
2.1 Ligging van het plangebied	5
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied	5
2.3 Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN	8
3.1 Bureauonderzoek	8
3.2 Veldonderzoek	8
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek.....	9
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN	12
4.1 Gebiedsbescherming	12
4.2 Houtopstanden	13
4.3 Soortenbescherming	14
5. RESULTATEN EN ADVIES	28
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden	28
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten	28
5.3 Aanbevelingen	29
6. BRONNEN	32

SAMENVATTING

Initiatiefnemer is voornemens om de bestaande bebouwing in het plangebied aan de Weteringstraat 17a te Loon op Zand deels te slopen. Daarnaast wordt het verbouwd en uitgebreid tot acht starterswoningen.

Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed zijn op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en hun functioneel leefgebied.

Het bedrijfspannd binnen het plangebied is opgetrokken uit bakstenen wanden die gedeeltelijk beschikken over een open spouw. In de wanden zijn echter geen invliegmogelijkheden zoals open stootvoegen aanwezig en de kozijnen zitten strak aangesloten, evenals de metalen daktrim.

De bovenste rij voegen van de westelijke wand hebben lichte voegschade geleden. Doordat de wand op deze hoogte aan de binnenzijde is voorzien van een houten spant, biedt dit echter geen toegang tot de open spouw.

Gezien het platte dak en het ontbreken van kieren of gaten, is het bedrijfspannd tevens ongeschikt voor gebouwbewonende beschermde vogelsoorten.

Het plangebied bevat enkel geschikt biotoop voor algemene vogelsoorten. Om verstoring hiervan te voorkomen, dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden.

Binnen het plangebied ontbreekt het aan geschikte biotopen voor beschermde flora en het plangebied maakt geen deel uit van essentieel leefgebied van beschermde marterachtigen, amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en overige grondgebonden zoogdieren

De eventuele stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden dient aangetoond of uitgesloten te worden met een Aeries- berekening.

Nader onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is niet nodig.

De zorgplicht is altijd van toepassing.

Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

5.1.2.e

Brabant Eco
Januari 2025

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever ORDITO is het voornemen om in het plangebied aan de Weteringstraat 17a te Loon op Zand het bestaande bedrijfspand aan de achterzijde deels te slopen. Daarnaast wordt het bedrijfspand aan de voorzijde verbouwd, en tevens uitgebreid tot acht starterswoningen.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?

Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco en 5.1.2.e verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is noordelijk gelegen aan de Weteringstraat, noordoostelijk in de kern van Loon op Zand.

Loon op Zand is een dorp en gemeente in de provincie Noord-Brabant.

Ten noordoosten van het dorp ligt natuurgebied Loonse en Drunense Duinen, naar het zuidoosten natuurgebied De Brand en in het zuiden de Vloelvelden.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

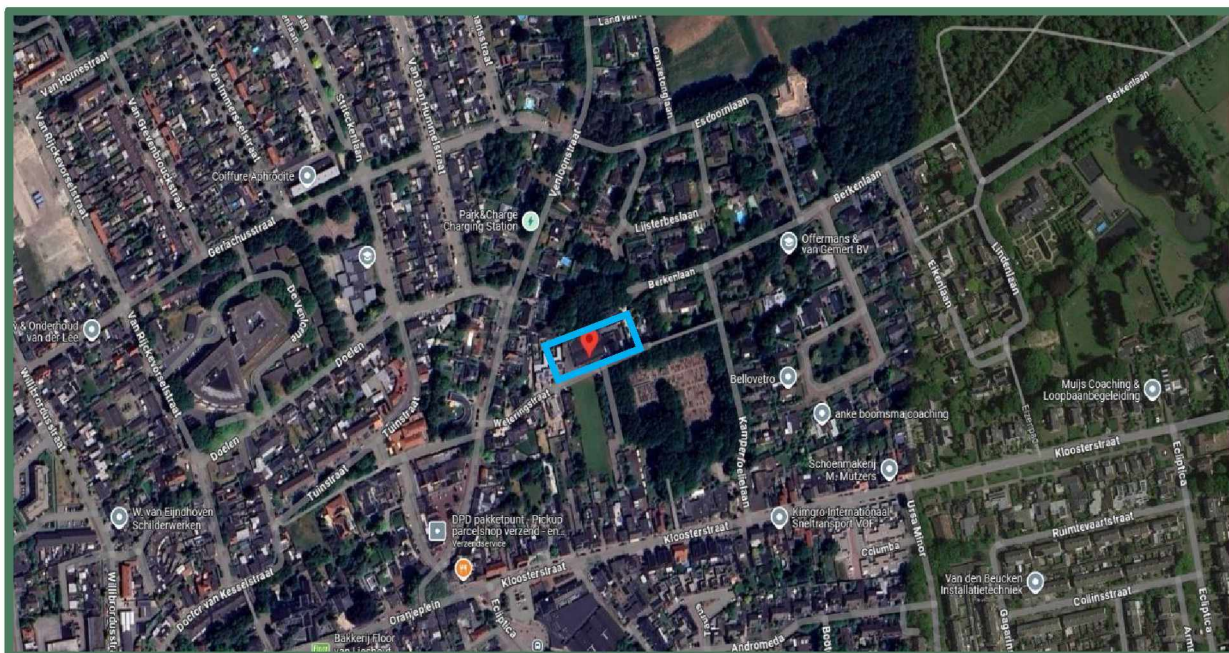

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode cirkel) in de ruimere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

In het plangebied is een bedrijfspand gevestigd, met een aangebouwde houten overkapping, verharding en enkele bomen en struiken. Het invloedsgebied bestaat vooral uit cultuurgronden afgewisseld met tuinpercelen behorende bij de woningen, met aan de overzijde een weiland en een begraafplaats.

Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlind plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

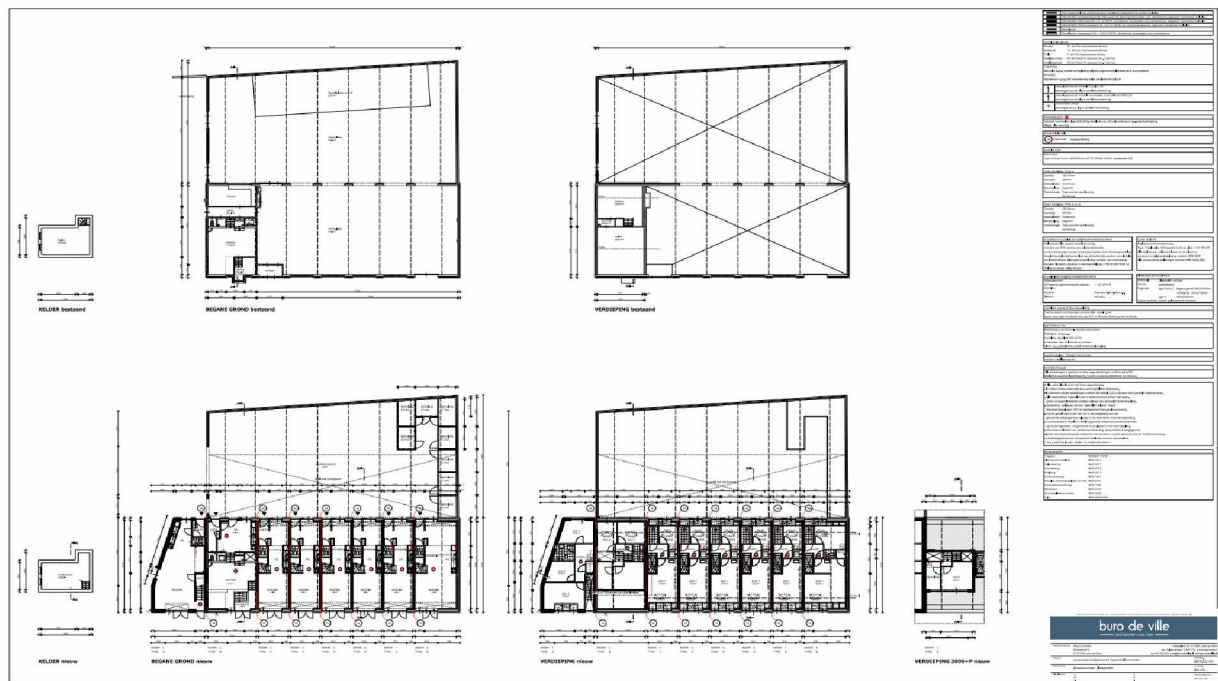

Afbeelding 3: Globaal omlind plangebied in blauw, te slopen en te verbouwen bebouwing in rood omkaderd. Bron: Google Earth.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het deels slopen van het bedrijfspand in het plangebied aan de Weteringstraat 17a te Loon op Zand.

Het voornemen is om de noordzijde gedeeltelijk te slopen en de zuidzijde gedeeltelijk te verbouwen en uit te breiden tot acht starterswoningen. Hiervoor zal de binnen het plangebied aanwezige verharding en vegetatie verwijderd worden.

Afbeelding 4; Beoogde situatie. Bron: Buro de Ville

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.

De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek. De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Noord-Brabant?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl. NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdierverseniging. Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord-Brabant.

3.2 Veldonderzoek

Op donderdagochtend 21 november 2024 hebben ecooloog ^{5.1.2.e} en junior ecooloog ^{5.1.2.e} in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving. De weersomstandigheden waren droog en bewolkt met een zuidwestenwind met windkracht 2 en. De gemiddelde temperatuur lag rond de 2 graden Celsius.

Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen,

zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooi-resten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

Het plangebied is gelegen aan de Weteringstraat 17a, te Loon op Zand en ligt ten midden van een woonwijk, met in de wijdere omgeving cultuurgronden.

Binnen het plangebied bevindt zich een bedrijfspand, aan de zuid- en westzijden omringd door verharding van betontegels. Het plangebied is aan de zuid- en westzijden tevens omheind met een bakstenen muur van circa 1.50 meter.

Binnen het plangebied bevinden zich enkele algemene aangelegde plantensoorten zoals beuk, fijnspar, hultst en *Viburnum davidii*. Gezien het plangebied enige tijd niet onderhouden is groeien er verschillende soorten tussen de verharding door, zoals hederas, Canadese fijnstraal, stinkende gouwe en harig knopkruid.

Het bedrijfspand bestaat uit twee delen: het noordelijke, nieuwe gedeelte en het zuidelijke, oude gedeelte. Het noordelijke gedeelte is opgetrokken uit rode bakstenen buitenwanden en kalkzandstenen binnenwanden, voorzien van een spouw. Het zuidelijke gedeelte is opgetrokken uit steense wanden van rode bakstenen.

Het noordelijke gedeelte beschikt over een plat dak, bedekt met dakleer, voorzien van een metalen daktrim. Het zuidelijke gedeelte beschikt over een licht gebogen dak, tevens bedekt met dakleer, met een betonnen dakrand met daarop een metalen daktrim.

De binnenzijde van het noordelijke gedeelte is voorzien van houten spanten en de binnenzijde van het zuidelijke gedeelte beschikt over zowel houten als metalen spanten. Deze spanten liggen bovenop de binnenwand, zoals te zien is aan de binnenzijde. De bakstenen buitenwand beschikt over wat voegschade in de bovenste rij voegen, dit loopt echter niet door tot aan de spouw, omdat deze rij bakstenen tegen de spant aan is gelegd.

De zuidelijke en westelijke wanden van het bedrijfspand zijn voorzien van meerdere raampartijen en deuren, waarvan de kozijnen strak in de wanden zitten. De oostelijke wand van het bedrijfspand is verbonden met de naburige bebouwing aan de Weteringstraat 7C. Ten noorden van het plangebied is een strook opgaand groen gelegen. De noordelijke wand van het bedrijfspand die zich aan deze zijde bevindt, is gedeeltelijk begroeid met hederas.

In de noordwestelijke hoek van het bedrijfspand is een houten overkapping aangebouwd, grotendeels begroeid met hederas.

Foto 1: Plangebied vanaf het zuidwesten.

Foto 2: Plangebied vanaf het zuiden.

Foto 3: Plangebied vanaf het zuiden.

Foto 4: Westelijke wand bedrijfspand, met overkapping.

Foto 5: Westelijke wand bedrijfspand.

Foto 6: Westelijke wand bedrijfspand.

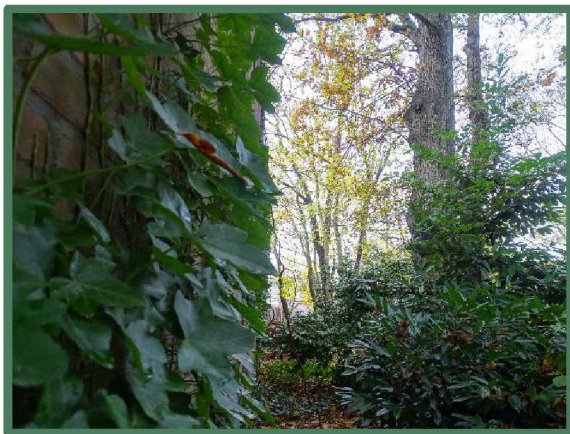

Foto 7: Noordelijke wand bedrijfspand, begroeid met heder.

Foto 8: Plangebied vanaf het westen.

Foto 9: Zuidwestelijk deel plangebied, vanaf het zuidoosten.

Foto 10: Binnenzijde zuidelijk deel bedrijfsloods.

Foto 11: Binnenzijde noordelijk deel bedrijfsloods.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

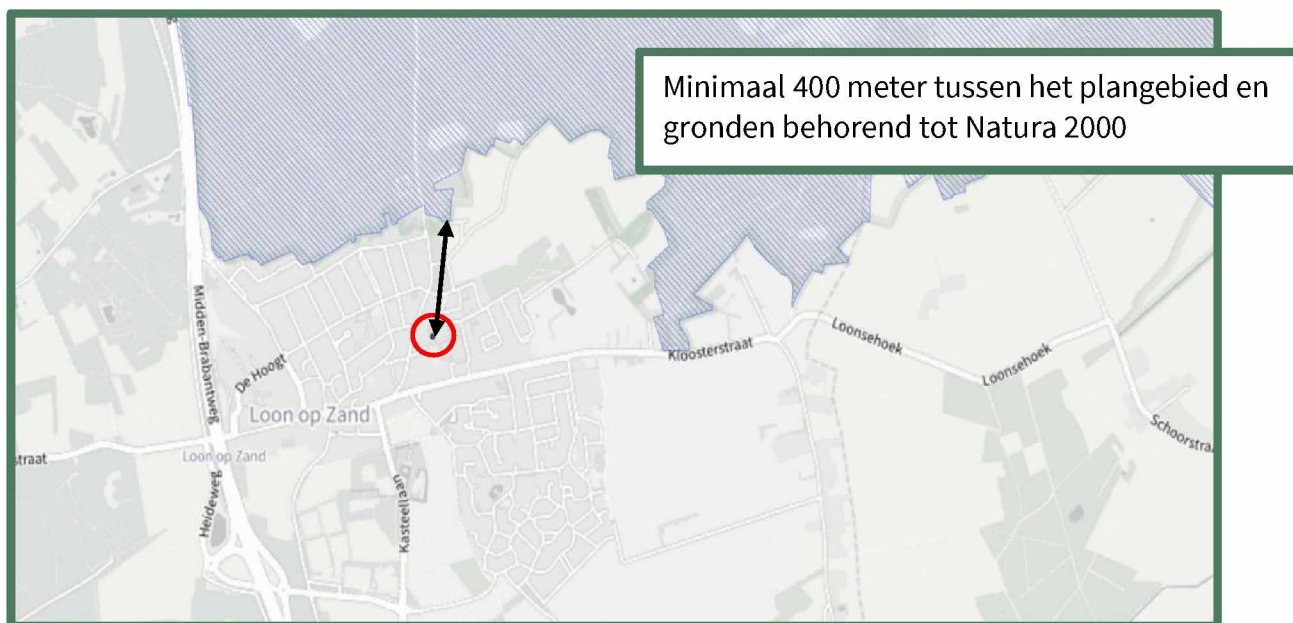
In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Noord-Brabant

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 400 meter afstand van noordelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000-gebied 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen'. Op ongeveer 6 kilometer afstand naar het noordwesten ligt Natura 2000-gebied 'Langstraat' en zuidoostelijk op 9 kilometer Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in blauw aangegeven.

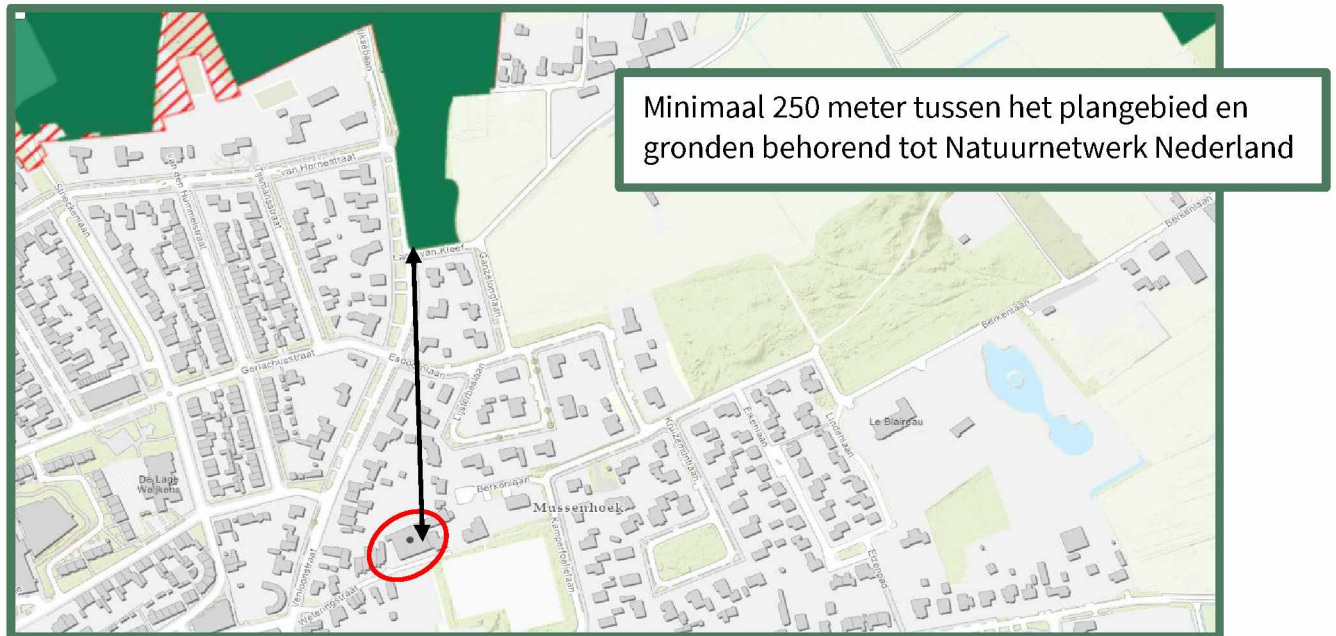

Afbeelding 5: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu

Met de meest nabije Natura 2000-gebieden op minder dan 25 kilometer afstand valt een negatief effect van de geplande acties op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten (Aanpak Stikstof). Door de korte afstand kan er mogelijk verspreiding van schadelijke stoffen via de lucht of het water naar Natura 2000-gebieden plaatsvinden. Een stikstofberekening om eventuele stikstofdepositie ten gevolge van de geplande inrichtings-, sloop- en/of bouwwerkzaamheden op Natura 2000-gebieden aan te tonen of uit te sluiten is daarom noodzakelijk.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 250 meter afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 6: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Kaartbank Brabant.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten. Het plangebied ligt niet in, of direct aangrenzend aan het NNN-gebied. De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Een Aeries-berekening is nodig om externe effecten op Natura 2000-gebieden uit te sluiten.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien het totale oppervlakte of aantal bomen klein is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.

Geen van de te verwijderen bomen is onderdeel van een houtopstand. Daarnaast valt het plangebied binnen de bebouwingscontour, waarmee de bomen onder de gemeentelijke regelgeving vallen.

Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Weteringstraat met nummer BE-1133 d.d. 7 november 2024 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.

Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

Volgens de NDFF zijn er de laatste vijf jaar geen beschermde plantensoorten waargenomen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek flora

Het veldbezoek vond plaats in de herfst, wanneer slechts een deel van de aanwezige planten zichtbaar is. Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing en verharding. Er zijn enkele bomen en struiken aangeplant zoals beuk, fijnspar, hulst en *Viburnum davidii*. Gezien het plangebied enige tijd niet onderhouden is groeien er verschillende soorten tussen de verharding door, zoals hедера, Canadese fijnstraal, stinkende gouwe en harig knopkruid.

Onder de Omgevingswet beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Deze zijn niet aanwezig binnen het plangebied, waardoor het voorkomen van beschermde plantensoorten hier onaannemelijk is.

Foto 12: Hulst en *Viburnum davidii*.

Foto 13: Fijnspar.

Foto 14: Canadese fijnstraal.

Foto 15: Harig knopkruid

Deelconclusie flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing en verharding biedt vanwege de inrichting, het beheer en gebruik geen geschikt habitat voor beschermde plantensoorten.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: 'het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort'. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?

De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Bosvleermuis	vooral bomen
Gewone dwergvleermuis	vooral bebouwing
Gewone grootoorvleermuis	soms bebouwing, soms bomen
Kleine dwergvleermuis	vooral bebouwing, soms bomen
Laatvlieger	vaak bebouwing
Rosse vleermuis	vooral bomen
Tweekleurige vleermuis	vooral bebouwing

Tabel 1: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven.

De binnen het plangebied aanwezige bomen beschikken niet over een geschikte stamdiameter om geschikt te zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van een verblijfplaats van boombewonende vleermuizen kan uitgesloten worden.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen.

Het bedrijfspand in het plangebied beschikt gedeeltelijk over een holle spouw, maar er zijn geen potentiële invliegopeningen, zoals stootvoegen, in de buitengevels waargenomen.

De bakstenen buitenwand van het te slopen noordelijke gedeelte van het bedrijfspand beschikt over wat voegschade in de bovenste rij voegen, dit loopt echter niet door tot aan de spouw, omdat deze rij bovenste

bakstenen tegen de spant aan de binnenzijde is gelegd. Omdat de spant de toegang tot de spouw blokkeert, zijn er dus geen invliegmogelijkheden voor vleermuizen. Eventuele gaten en kieren tussen de spant en de wand zijn aan de binnenzijde opgevuld met bouwschuim.

De metalen daktrim zit strak aangesloten, waardoor hier eveneens geen invliegmogelijkheden aanwezig zijn. Daarnaast zitten de kozijnen van de ramen en deuren strak aangesloten en bieden deze geen verblijfplaatsen.

De woning aan de Weteringstraat 15 beschikt echter wel over open stootvoegen en biedt daardoor potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Deze woning is echter niet betrokken bij de beoogde werkzaamheden, waardoor negatieve effecten op hier mogelijk aanwezige vleermuizen uitgesloten kunnen worden.

Foto 16: Westelijke binnenwand voorzien van houten spant.

Foto 17: Westelijke binnenwand voorzien van houten spant.

Foto 18: Westelijke binnenwand voorzien van houten spant.

Foto 19: Westelijke binnenwand voorzien van houten spant.

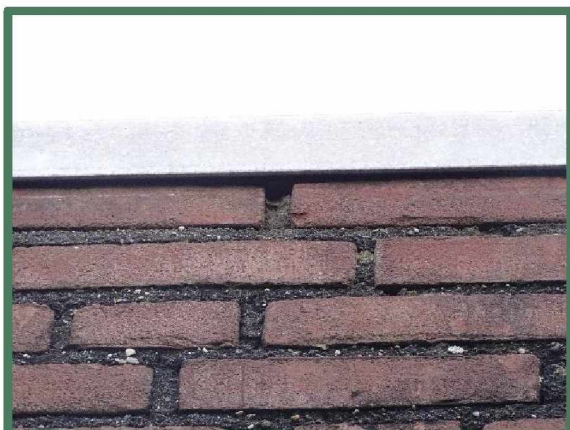

Foto 20: Voegschade in bovenste rij westelijke wand.

Foto 21: Voegschade in bovenste rij westelijke wand.

Foto 22: Open stootvoegen in woning aan Weteringstraat 15.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zoals het weiland omringd door bomen, ten zuiden van het plangebied.

Vleermuizen maken gebruik van vliegroutes die uit lineaire lijnen bestaan om zich naar foerageergebieden te oriënteren. In het plangebied zijn geen duidelijke lineaire lijnen aanwezig. De bomenrij ten zuidoosten van het plangebied fungeert mogelijk wel als vliegroute. Deze is geen onderdeel van de beoogde werkzaamheden en zal behouden blijven.

Foto 23: Potentieel foerageergebied, ten zuiden van plangebied.

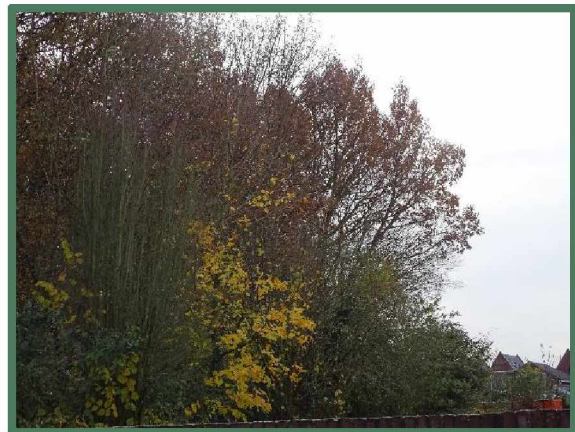

Foto 24: Potentiële vliegroute, ten zuidoosten van plangebied.

Vleermuizen worden snel verstoord door verlichting. Soms kunnen vleermuizen door verlichting een verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied niet meer gebruiken. De mate waarin het licht vleermuizen verstoord is afhankelijk van de hoeveelheid licht en de gevoeligheid van de soort voor licht. Om verstoring door licht te voorkomen dient er zo veel mogelijk bij daglicht gewerkt te worden en bij het gebruik van kunstlicht dient dit van omliggende groenstructuren en bebouwing afgericht te worden.

Deelconclusie vleermuizen

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt er geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield. Er is dus geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen.

Om verstoring door licht te voorkomen dient zo veel mogelijk bij daglicht gewerkt te worden en dient kunstlicht van omliggende groenstructuren en bebouwing afgericht te worden.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Marter soort	Bescherming
Boommarter	beschermd
Bunzing	beschermd
Das	beschermd
Steenmarter	beschermd
Wezel	beschermd

Tabel 2: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Boommarter

De schuilplaats van de boommarter bestaat meestal uit een holle boom, de nestplek evenzeer en hun leefgebied bestaat doorgaans uit bos, zowel loof- als naaldbos en gemengd bos, jong en oud. Toch wagen ze zich ook buiten bosgebieden, maar bomen zijn nooit ver weg. De dieren leven solitair en kunnen goed zwemmen. 's Nachts legt een boommarter 2 tot 20 kilometer af.

Bunzing

Doordat ze niet kieskeurig zijn wat betreft hun voedsel, komen bunzings voor in vele verschillende landschapstypen. Ze komen vooral voor in bebost laagland nabij water, waaronder rivieroeveren en moerassen. In de winter worden bebouwde gebieden opgezocht en is de bunzing te vinden in de buurt van boerderijen. Deze zoogdieren verplaatsen zich vooral via lijnvormige landschapselementen zoals hagen die tot aan de grond komen (geen opgesnoeide hagen) of greppels, en vinden er hun voedsel. Landschapselementen in een geschikt habitat voor kleine marterachtigen zijn o.a. struwelen, hoge graslandvegetatie, houtstapels, holle bomen, houtwallen, takkenrillen of stapels stenen of puin. Voor de bunzing is water in de nabijheid van belang.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Steenmarter

De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

Wezel

De wezel zoekt graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Veldbezoek marterachtigen

De bebouwing binnen het plangebied is geheel gesloten, waardoor hier geen schuilplaatsen voor marterachtigen aanwezig kunnen zijn. Binnen het plangebied ontbreekt het aan ruigte of geschikte foerageergebieden voor marterachtigen. Het valt dus uit te sluiten dat het plangebied deel uitmaakt van essentieel leefgebied van marterachtigen. De aanwezigheid van een passerend dier valt nooit uit te sluiten.

De omliggende achtertuinen bieden eventuele foerageermogelijkheden. Echter zullen deze mogelijkheden behouden blijven met de ontwikkeling. Daarnaast is er reeds een hoge mate aan menselijke verstoring door het gebruik van de achtertuinen, waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat in de tuinen zelf een rust- of voortplantingsplaats voor zal komen.

Deelconclusie marterachtigen

Landschapselementen die het plangebied tot een geschikt leefgebied maken voor marterachtigen ontbreken geheel.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Noord-Brabant tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	beschermd
Damhert	beschermd
Eekhoorn	beschermd
Wolf	beschermd

Tabel 3: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Damhert

Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onder begroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden.

Eekhoorn

Eekhoorns zijn te vinden in verschillende bosomgevingen, waaronder loof-, naald- en gemengd bos. Ze komen ook voor in tuinen, parken en houtwallen. Als er voldoende voedsel beschikbaar is, kunnen ze ook in bebouwde gebieden worden aangetroffen.

Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden, zoals eikels, noten en zaden uit kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Specifieke voedselbomen kunnen zijn: eiken-, beuken-, walnoot-, hazelnoten- en pijnbomen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vaak vijf tot zes bijnesten aanwezig.

Wolf

Bij voorkeur leeft de wolf in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. Deze gebieden bieden namelijk vaak veel dekking en er leven veel reeën. De soort is echter een 'cultuurvolger' en heeft geleerd te overleven in gebieden waar ook mensen wonen.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn enkele bomen aanwezig. Deze bomen zijn gezien hun hoogte niet geschikt voor eekhoorns om hun nesten in te maken. De bomen ten noorden en zuidoosten van het plangebied zijn echter wel geschikt voor de nesten van eekhoorns en als voedselbomen. Deze bomen zullen behouden blijven en de beoogde werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op het leefgebied van de eekhoorn. Er zijn geen nesten van eekhoorn waargenomen.

Het plangebied bevindt zich in een bebouwde omgeving, enkel ten zuiden van het plangebied bevindt zich een grasveld, verder betreft de omgeving met name achtertuinen en woningen. Hierdoor zal de mate van verstoring niet significant toenemen, er is immers reeds sprake van woon/werkverkeer en gebiedsgebruik door mensen. Dieren die zich in de bomen zouden vestigen zouden dan ook al een zekere mate aan tolerantie voor dergelijke activiteiten moeten vertonen, anders zouden deze de omgeving van het plangebied vermijden.

Binnen het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de bever, de wolf en het damhert, waardoor hun voorkomen hier uitgesloten kan worden.

Het is mogelijk dat er passerende vrijgestelde soorten in het plangebied kunnen worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Voor deze soorten is de zorgplicht van toepassing. Verder is het van belang voor ook deze vrijgestelde soorten dat er rekening wordt gehouden met het gebruik van kunstlicht, zowel tijdens de sloop/nieuwbouw als wanneer de woningen in gebruik worden genomen.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van overige grondgebonden zoogdieren. Nader onderzoek naar deze soortgroep is niet noodzakelijk.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde nesten'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Noord-Brabant kan worden opgedeeld in 5 categorieën.

Categorie 1-4

De eerste 4 categorieën betreffen vogels welke zeer honkvast broeden (1-4) of welke zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen (4). De vogelsoorten uit deze categorieën die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Beschermingscategorie*	Nestplaats
Boomvalk	4	in bomen
Buizerd	4	in bomen
Gierzwaluw	2	in gebouwen en nestkasten
Grote gele kwikstaart	3	op de grond, in gebouwen en nestkasten
Havik	4	in bomen
Huismus	2	in gebouwen en nestkasten
Kerkuil	3	in gebouwen en nestkasten
Ooievaar	3	in bomen, op gebouwen en nestpalen
Ransuil	4	in bomen en op de grond

Roek	2	in bomen
Slechtvalk	3	in gebouwen, bomen en nestkasten
Sperwer	4	in bomen
Steenuil	1	in gebouwen, boomholtes en nestkasten
Wespendief	4	in bomen
Zwarte wouw	4	in bomen

Tabel 4: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

*Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)

2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing

3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie)

4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest

Categorie 5

Categorie 5- soorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer de schaarste van dit type nestgelegenheid. Het betreft voornamelijk hollenbroeders of vogels die een groot nest bouwen als zwarte kraai of ekster, waarvan enkele andere soorten vogels gebruik maken die niet in staat zijn om zelfstandig een nest te bouwen (bijv. ransuil, torenvalk en boomvalk).

De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	in bomen
Boerenwaluw	in gebouwen
Bonte vliegenvanger	in boomholtes en nestkasten
Boomklever	in boomholtes
Boomkruiper	in boomholtes en nestkasten
Bosuil	in boomholtes, nestkasten en gebouwen
Draaihals	in boomholtes en nestkasten
Ekster	in bomen
Gekraagde roodstaart	in boomholtes, nestkasten en hollen
Grauwe vliegenvanger	in boomholtes en tegen gebouwen
Groene specht	in boomholtes
Grote bonte specht	in boomholtes
Huiswaluw	tegen gebouwen
IJsvogel	in steile wanden
Kleine bonte specht	in boomholtes
Koolmees	in boomholtes en nestkasten
Oeverwaluw	in steile wanden
Pimpelmees	in boomholtes en nestkasten
Raaf	in bomen
Spreeuw	in boomholtes, gebouwen en nestkasten
Tapuit	in konijnenholten
Torenvalk	in gebouwen, bomen en nestkasten
Zeearend	in bomen en op de grond
Zwarte kraai	in bomen
Zwarte mees	in boomholtes, nestkasten en muizengangen
Zwarte roodstaart	in gebouwen
Zwarte specht	in boomholtes

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen

Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.

De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of hollen in oude bomen.

Huismus

Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar

Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek

Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Grote gele kwikstaart

In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lageregelegen water en aan de kust.

Roofvogels

De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Overige Vogelrichtlijnsoorten

Overige Vogelrichtlijnsoorten zijn vogels wiens nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Veldbezoek vogels

Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte holtes voor gierzwaluwen aanwezig en het ontbreekt aan geschikte ingangen voor nestelende huismussen. Het platte dak van het bedrijfspand is ongeschikt voor huismussen en deze zijn tevens niet waargenomen tijdens het veldbezoek, binnen het plangebied of de directe omgeving.

Binnen het plangebied ontbreekt het volledig aan geschikte ingangen voor uilen om nestplaatsen te vinden. De overkapping ten noordwesten van het bedrijfspand is ongeschikt als nest- of roestplaats voor uilen omdat hier geen richels of balken aanwezig zijn voor uilen om op te zitten. Ook zijn er geen gaten of nesten in de omliggende bomen waargenomen. Hierdoor is het voorkomen van een nest voor een boombewonende uilensoort, zoals de ransuil, ook op voorhand uit te sluiten.

In het plangebied is geen bos of open vlakte aanwezig. Daarnaast zijn de bomen binnen het plangebied ongeschikt als nestplaats voor roofvogels. De slechtvalk broedt bij voorkeur in hoge gebouwen (>4 verdiepingen), welke niet aanwezig zijn binnen het plangebied.

In het plangebied zijn enkel mogelijkheden voor nestgelegenheid voor overige Vogelrichtlijnsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. In de heder onder de overkapping zijn twee oude vogelnestjes waargenomen van algemene vogelsoorten. De aanwezigheid van algemene broedende vogelsoorten zoals o.a. houtduif en merel is bijna nooit uit te sluiten omdat deze soorten in struiken en onder kleine afdakjes als een uitstekende dakrand kunnen broeden. Een negatief effect op deze soorten is echter betrekkelijk eenvoudig te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken.

Foto 25: Hedera met twee oude vogelnesten van algemene soorten.

Deelconclusie vogels

Binnen het plangebied ontbreekt het aan geschikt biotoop voor beschermde vogelsoorten en hiervan zijn geen sporen aangetroffen. Er gaan dus geen vaste rust- en verblijfplaatsen van deze beschermde soorten verloren. Tevens worden er geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden, waardoor een vergunningaanvraag niet noodzakelijk is.

De begroeiing van hedera op de noordelijke wand en op de overkapping, en de bomen en struiken binnen het plangebied bieden wel schuil- en foerageermogelijkheden voor kleine vogelsoorten. Indien vegetatie wordt verwijderd, zijn er nog voldoende schuil- en foerageermogelijkheden aanwezig in de omgeving van het plangebied. Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.

De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en bescherming
Boomkikker	amfibieën, beschermd
Heikikker	amfibieën, beschermd
Kamsalamander	amfibieën, beschermd
Knoflookpad	amfibieën, beschermd
Levendbarende hagedis	reptielen, beschermd
Poelkikker	amfibieën, beschermd
Rugstreeppad	amfibieën, beschermd
Vinpootsalamander	amfibieën, beschermd

Tabel 6: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Boomkikker

De boomkikker heeft een voorkeur voor het landschapstype 'bos en struweel' en stelt hoge eisen aan zijn leefgebied. Als landhabitat zijn vooral zonnig gelegen zoom- en mantelvegetaties, vegetaties van meerjarige kruiden en braamstruwelen van belang.

De boomkikker plant zich voort in visvrije, zonnig gelegen en matig voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie.

Heikikker

De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland. De heikikker is duidelijk een cultuurvliedende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. De heikikker blijkt, in vergelijking tot bijvoorbeeld de bruine kikker, een vennensoort bij uitstek.

Kamsalamander

Het landschap waarin de kamsalamander wordt aangetroffen is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de directe omgeving van het voortplantingswater. Kamsalamanders komen zelden in akkerbouwgebieden voor. Ze komen relatief veel voor langs de grote rivieren, in beekdalen en op landgoederen. Kamsalamanders komen voor in een verscheidenheid aan typen visvrije wateren. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke vennen en in leemputten.

Knoflookpad

De knoflookpad is gebonden aan de stroomdalen van beken en rivieren. Het is een bedreigde soort, die maar op een paar plekken voorkomt. Daar gaat hij ook nog eens sterk achteruit. De soort heeft een voorkeur voor agrarisch gebied, ruderaal terrein (zoals volkstuinten), rivierduintjes en halfnatuurlijke graslanden. De soort wordt ook relatief vaak gemeld op en rond infrastructuur (dijken, wegen en spoorlijnen). Daarnaast wordt de knoflookpad gemeld uit de randen van heideterreinen en uit bos en struweel.

Een absolute voorwaarde voor deze (grotendeels ondergronds levende) soort is de aanwezigheid van open zandplekken omringd door vegetatie. Het zand moet een zodanige structuur hebben, dat het goed vergraafbaar is. Ook extensief bewerkte akkers (bijv. asperge en aardappelen) voldoen hieraan. Knoflookpaden zijn 's nachts actief. Overdag graven ze zich in.

Levendbarende hagedis

Heide en hoogveen vormen de voorkeurshabitat voor de levendbarende hagedis. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Er zijn ook enkele waarnemingen bekend uit laagveen.

Poelkikker

De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden. Buiten de voortplanting zijn poelkikkers minder gebonden aan water en brengen ze de rest van het seizoen door op het land. Overwintering vindt gewoonlijk plaats op het land.

Rugstreeppad

Zoals de meeste amfibieën is ook de rugstreeppad een uitgesproken nachtbraker. Pas tijdens het invallen van de schemering komt hij tevoorschijn om op open plekken te gaan jagen. Soms is 's nachts te zien dat ze op zandpaden hun typische korte sprintjes trekken. De rugstreeppad begint pas laat aan de voortplanting. Zo rond half april trekt hij vanuit zijn overwinteringslocatie (soms wel een meter diep onder de grond) naar het voortplantingswater. Eenmaal in het water aangekomen laten de mannetjes, al zittende in het ondiepe water, hun luide roep weerklinken. Het ratelende geluid is tot op een kilometer afstand te horen en trekt soortgenoten uit de wijde omgeving aan.

De rugstreeppad is een zeer slechte zwemmer. Hij zoekt altijd een plek op in het water, waar hij op de bodem kan zitten, terwijl zijn kwaakblaas net boven het wateroppervlak uitkomt. Op dergelijke plaatsen worden ook de eieren afgezet. De rugstreeppad kent een zeer lang voortplantingsseizoen dat sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden.

Vinpootsalamander

Vinpootsalamanders worden in Nederland in twee landschapstypen aangetroffen, de heidegebieden op de hogere zandgronden en het heuvellandschap van Zuid-Limburg. Als voortplantingswater wordt hier met name gebruik gemaakt van zwakzure, permanente vennen, plassen en bospoelen. Een groot deel van de Nederlandse vinpootsalamanders overwintert in het water. Het overige deel trekt na de voortplantingsperiode, vanaf half mei tot en met eind juli, naar het omliggende landhabitat.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen

In het plangebied, en in een straal van 150 meter hier omheen, is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor vallen negatieve effecten op het habitat van vissen en op het voortplantingshabitat van amfibieën op voorhand uit te sluiten. Binnen het plangebied ontbreekt het tevens aan geschikt habitat voor beschermde reptielen.

Gezien het plangebied voornamelijk uit bebouwing en verharding bestaat is het onwaarschijnlijk dat dit gebruikt wordt als overwinteringshabitat voor amfibieën. De bodem rondom het plangebied bestaat voornamelijk uit grasveld, verharding en achtertuinen met o.a. gazon. Hierdoor is het onwaarschijnlijk dat er op het moment van veldbezoek amfibieën in de bodem in winterrust aanwezig zijn.

Enkel passerende algemene amfibiesoorten in landfase kunnen in het plangebied voorkomen.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen

De aanwezigheid van deze beschermde soorten is uit te sluiten. Beschermde amfibie- of vissoorten zullen geen gebruik maken van het plangebied als voortplantingsgebied, de ontwikkeling is landgebonden en er zullen geen waterstructuren worden aangetast. In theorie zou het mogelijk zijn dat er in het plangebied enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn, worden ze niet bedreigd in hun voorkomen en staan ze vermeld als vrijgestelde soorten in de provincie Noord-Brabant. Voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen wordt vrijstelling verleend als de handeling verband houdt met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Het is echter altijd noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Hierbij is het van belang om te voorkomen dat er poelen ontstaan of zand/aarden hopen gedurende een langere tijd blijven bestaan. Dergelijke poelen en hopen vormen voortplantings- en rustplaatsen voor de pionierssoort rugstreeppad. Door dergelijke poelen en hopen te voorkomen, wordt meteen voorkomen dat deze soort zich per ongeluk vestigt, zodat de veiligheid van deze soort in het project gewaarborgd kan worden.

De ingreep leidt niet tot een overtreding van de Omgevingswet voor deze soortengroepen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3.7 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Grote vos	dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen
Kleine ijsvogelvlinder	dagvlinder, vochtige gemengde bossen en loofbossen, waardplant: wilde kamperfoelie
Teunisbloempijlstaart	nachtvlinder, vochtige bossen en bosranden, waardplant: wilgenroosje, basterdwederik, kattenstaart en teunisbloem
Vermiljoenkever	kever, rottend hout

Tabel 7: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Grote vos

De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Kleine ijsvogelvlinder

Het habitat van de kleine ijsvogelvlinder bestaat uit gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Geschikte waardplanten groeien doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden. De vlinders leven vooral hoog in de bomen, maar komen 's morgens naar beneden om te drinken van mest, rottend fruit of vocht van de grond.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) heeft een divers habitat, maar ze worden vaak geassocieerd met gebieden waar hun waardplanten, zoals de teunisbloem (*Oenothera*), voorkomen. In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden is de teunisbloem niet de primaire waardplant voor deze soort. Zij vertoont een voorkeur voor het wilgenroosje en de basterdwederik. Veel van de waardplanten komen in Nederland voor in omgewerkte grond. De teunisbloempijlstaart wordt dan ook aangetroffen in bebouwde omgevingen, langs snelwegen en op braakliggende gronden.

Vermiljoenkever

De vermiljoenkever kent hiermee een strikte bescherming, inclusief zijn biotoop. De biotoop wordt gevormd door vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan. Ook meer solitaire of opgestapelde boomstammen kunnen gekoloniseerd worden. De larve van de kever leeft twee jaar achter de schors van vers dode bomen of takken en ook de volwassen kever leeft het grootste deel van zijn leven achter schors. Populier is in Nederland de absolute favoriete boom voor de soort en dat komt met name omdat in populierenbossen zeer frequent vers dood hout beschikbaar komt. Echter ook de meeste andere loofbomen en zelfs enkele naaldboomsoorten worden bewoond. Belangrijk is dus niet of de juiste soort boom voorkomt, maar of recent dode bomen in het plangebied voorkomen.

Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.

Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

Veldbezoek ongewervelden

Binnen het plangebied en de directe omgeving komen geen biotopen van beschermde libellen, dagvlinders en nachtvlinders komen voor, zodoende is het voorkomen op voorhand uit te sluiten. Ook zijn er geen waardplanten waargenomen tijdens het veldbezoek.

Overige ongewervelden zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (eiken)bossen met boomholtes en rottend hout, of onvervuilde, voedselarme wateren met specifieke vegetaties. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving.

Deelconclusie ongewervelden

In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor beschermde dagvlinders, nachtvlinders en libellen en deze zijn tijdens het veldbezoek ook niet waargenomen. Het voorkomen van deze soorten kan worden uitgesloten. Ook voor overige soorten ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken vormt het plangebied geen geschikt habitat. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten en overige algemene soorten ongewervelden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 4 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd. Voor de overige verstoringfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Het plangebied bevat geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	400 m	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Stikstofdepositieonderzoek
Natuurnetwerk Nederland	250 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 8: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – neem lichtverstoring in acht

Vleermuizen worden snel verstoord door verlichting. Soms kunnen vleermuizen door verlichting een verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied niet meer gebruiken. De mate waarin het licht vleermuizen verstoord is afhankelijk van de hoeveelheid licht en de gevoeligheid van de soort voor licht. Om verstoring door licht te voorkomen dient er zo veel mogelijk bij daglicht gewerkt te worden en bij het gebruik van kunstlicht dient dit van omliggende groenstructuren en bebouwing afgericht te worden.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren – zorgplicht

Het is mogelijk dat er individuen van vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kunnen voorkomen. De zorgplicht is altijd van kracht.

5.2.3 Broedvogels – werken buiten broedseizoen

Binnen het plangebied zijn nesten aanwezig van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Een negatief effect op deze soorten kan worden voorkomen door buiten het broedseizoen te werken.

5.2.4 Amfibieën – zorgplicht

Het is mogelijk dat er enkele individuen van algemene amfibiesoorten, zoals bruine kikker en gewone pad, in landfase voorkomen binnen het plangebied. Deze soorten zijn vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant, maar hiervoor geldt wel de zorgplicht.

5.2.5 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, marterachtigen, reptielen, vissen, ongewervelden en overige grondgebonden zoogdieren.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende bebouwing
	Foerageergebied	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
Marterachtigen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	Jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	Nee	-
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene amfibieën
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid. Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.

Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (www.checklistgroenbouwen.nl). Daarnaast zijn er op de website www.bouwnatuurinclusief.nl veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Voor de ontwikkeling van het plangebied Weteringstraat 17a raden wij de volgende natuurinclusieve maatregelen aan:

- Veel vleermuissoorten zijn afhankelijk van bebouwing als nestgelegenheid, maar onze huizen en verdere bebouwing worden steeds dichter. Vleermuizen kunnen zelf geen nest bouwen, maar maken gebruik van al bestaande holtes, zoals spleten en spouwen. Ze verblijven op verschillende plekken, afhankelijk van de periode van het jaar en de functie (zoals winter- of kraamverblijfplaats). Door het plaatsen van in metselstenen worden vleermuizen enorm geholpen bij het bieden van een verblijfplaats. Naast het plaatsen van vleermuisvoorzieningen kunt u ook ruimtes in het gebouw vrijlaten voor vleermuizen. Denk hierbij aan open stootvoegen om de spouw toegankelijk te maken, ruimte achter de gevelbetimmering te laten of ruimte maken in (dubbele) daklijsten.
- Een voorbeeld van een geschikte vleermuis gevelkast is de VK WS 10 Vleermuis gevelkast. De kast is uitgevoerd in het wit zodat de temperatuur in de kast minder sneller opwarmt bij plaatsing op zonnige warme plaatsen. Denk aan de kopgevel aan de zuidwestzijde van het pand. Deze vleermuis kast is ook beschikbaar in de kleur zwart (VK WS 01). Zwart heeft als voordeel dat de temperatuur in de kast snel kan opwarmen als de kast op een schaduwrijke, koelere plek wordt geplaatst. Bij het plaatsen van de vleermuis kast is het belangrijk om de volgende richtlijnen te volgen: plaats de kast op een geschikte locatie aan de gevel, gebruik hiervoor de meegeleverde pluggen en schroeven. De kast dient minimaal op een hoogte van 3 meter te worden bevestigd. Hoewel de kast minder geschikt is voor plaatsing in bomen, is dit onder bepaalde omstandigheden wel mogelijk. De kast kan op elke gewenste windrichting worden geplaatst, mits er een vrije aan- en uitvliegroute beschikbaar is. Vermijd het plaatsen van de kast boven ramen of deuren. Zorg ervoor dat de kast niet wordt geplaatst op verlichte gevels of in het licht van lantaarnpalen. Het heeft de voorkeur om meerdere kasten in de buurt van elkaar te plaatsen, waarbij variatie in windrichting en hoogte wordt aangehouden (bron: Vivara Pro).

VK WS 10 vleermuis gevelkast.

- Om de populatie huismussen in de omgeving uit te breiden kunnen er speciale dakpannen of inbouwstenen worden gebruikt om te dienen als nestgelegenheid in de nieuw te bouwen woningen. Het aanbrengen van houten nestkasten is ook mogelijk, maar is minder duurzaam. Op deze manier kan de in de directe omgeving aanwezige populatie zich naar het plangebied uitbreiden en wordt de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd.
- Een voorbeeld van een geschikte nestkast is de NK MU08 huismus gevelnestkast van Vivara Pro. Bij het plaatsen van de gevelnestkasten is het belangrijk om de volgende richtlijnen te volgen: plaats de kasten bij voorkeur in groepen, met een minimale horizontale en verticale afstand van 50 cm

tussen de kasten. Ze kunnen op alle windrichtingen worden geplaatst, mits de invliegopening niet naar het zuidwesten is gericht en de nestkast niet de hele dag in de zon hangt. Ideale locaties zijn direct onder een dakgoot of overstek, of anders minimaal op een hoogte van 3 meter. Voeg geen nestmateriaal toe aan de kasten (bron: Vivara Pro). Het is ook mogelijk om nestkasten in te bouwen in de woning. Een geschikt voorbeeld hiervoor is de IB MU06 huismus inbouwnestkast enkel (renovatie) van Vivara Pro. Bij het inbouwen van deze nestkasten dienen de volgende richtlijnen te worden gevolgd: plaats de inbouwnestkast zodat de voorzijde gelijk met de gevel is en zorg ervoor dat de kasten bij voorkeur in groepen worden ingebouwd, met een minimale horizontale en verticale afstand van 50 cm tussen de kasten. Bij voorkeur worden de inbouwkasten hoog in de gevel ingebouwd, onder de dakrand. Als dit niet mogelijk is, moet de kast minimaal 3 meter hoog worden ingebouwd. Vermijd het inbouwen van kasten direct boven deuren of ramen. Gevels met een noordelijke of oostelijke oriëntatie hebben de voorkeur, maar andere windrichtingen zijn ook mogelijk, bijvoorbeeld direct onder een dakoversteek. Zorg ervoor dat de kasten niet worden ingebouwd op plaatsen die de hele dag in de volle zon staan en vermijd zuidwest gevels vanwege mogelijke regeninslag (bron: Vivara Pro).

NK MU08 huismus gevelnestkast.

IB MU06 huismus inbouwnestkast enkel (renovatie).

Websites

www.kaartbankbrabant.nl
www.brabant.nl
www.floron.nl
www.iplo.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: De verspreidingslijst van NDFF
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn
Bijlage 4: Soorten van nationaal belang